

Kakšna je prihodnost slovenskega sonaravnega gospodarjenja z gozdovi?

Bogata tradicija načrtnega gospodarjenja z gozdovi na Slovenskem sega več kot 250 let v preteklost, ko je bil izdelan prvi gozdnogospodarski načrt za Trnovski gozd. Tradicijo prepuščanja gozdov naravnemu razvoju, kontrolne metode in uspešnih pogozdovanj je v drugi polovici 20. stoletja nadgradila generacija gozdarjev, med katerimi je najbolj izstopal prof. dr. Dušan Mlinšek. Uvedli so sonaravni koncept upravljanja z gozdovi v slovensko prakso, vzpostavili mrežo gozdnih rezervatov in sonaravno misel uveljavili tudi na mednarodni ravni – med drugim z organizacijo mednarodnega kongresa IUFRO 1986 in ustanovitvijo združenja Pro Silva.

Rezultat dela naših predhodnikov je mednarodno prepoznaven, strokovno utemeljen in v širši javnosti cenjen sistem gospodarjenja z gozdovi, ki je leta 1993 dobil zakonsko obliko: Zakon o gozdovih je uzakonil načrtno trajnostno, sonaravno in večnamensko gospodarjenje z vsemi gozdovi v Sloveniji.

Sodobno gospodarjenje z gozdovi v Sloveniji se sooča z vrsto kompleksnih in prepletenih izzivov, med njimi s podnebnimi spremembami in njihovimi posledicami, raznolikih in povečanih družbenih potreb glede gozda, razdrobljenim lastništvom, neizokriščanjem potencialne dodane vrednosti lesa in drugih ekosistemskih storitev gozda, idr. Različni cilji gospodarjenja in rabe gozdov se danes bojujejo za prostor v istih gozdovih. Hkrati pospešeno potekajo procesi digitalizacije, informatizacije in robotizacije družbe in delovnih procesov.

Slovensko sonaravno gozdarstvo bo moralo najti odgovore na ključna vprašanja sodobnega časa, med njimi: kako ohraniti rastni potencial in dolgoročno zagotavljati funkcije gozdov v času podnebnih sprememb? Kako in koliko ohranjati gozdno naravo in zavarovane vrste ob vse izrazitejših okoljskih spremembah in invazijah tujerodnih vrst? Kako pospešiti domače biogospodarstvo ob zaostrovanju tekmovanja na mednarodnih trgih? Kako nadaljevati bogato tradicijo sonaravnega gospodarjenja z gozdovi, krepiiti domačo gozdarsko stroko in povečati njeno mednarodno veljavo in prepoznavnost?

dr. Aleš POLJANEC in Boris RANTAŠA